

03.12.2020

§ 250

Valituslupahakemus ja valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle kiinteistöä Hällä koskevassa vesihuoltoasiassa

HEL 2017-005283 T 11 01 07

Helsingin hallinto-oikeus dnro 03963/19/5212

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hakea valituslupaa ja valittaa Helsingin hallinto-oikeuden 10.11.2020 antamasta päätöksestä (20/0905/1), jolla hallinto-oikeus kumosi ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätöksen ja samalla hylkäsi Helsingin kaupungin hakemuksen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon liittymisen osalta kiinteistöä Hällä (91-412-1-233) koskien.

Toimivalta ja valitusaika

Helsingin kaupungin hallintosäännön 2 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii, ellei toisin ole määrätty, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan, ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää vesihuoltolaissa kunnalle annetusta tehtävästä. Ympäristö- ja lupajaosto on siirtänyt päätöksellään 18.5.2018 (§ 100) toimivallan käsitellä vesihuoltolain 11 §:n mukaiset vapautushakemukset ympäristönsuojeluyksikön päällikölle. Toimivalta valittaa ja hakea valituslupaa hallinto-oikeuden päätöksestä on kuitenkin edelleen ympäristö- ja lupajaostolla.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös on saapunut Helsingin kaupungin kirjaamoon 17.11.2020. Valitusaika päättyy 17.12.2020. Vesihuoltolain 33 §:n 2 momentin mukaan valvontaviranomaisella on oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Asian aikaisempi käsittely

Helsingin kaupungin tilakeskus on hakenut kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta kiinteistön Hällä vapauttamista velvollisuudesta liittyä vesihuoltolaitoksen (Villingin vesiosuuskunta) vesi- ja viemäriverkostoon vesihuoltolain (119/2001, muut. 681/2014) 11 §:n mukaisesti. Kiinteistöllä Hällä sijaitsevan erittäin vaatimattomasti varustetun ja pienen (12 m²) rakennuksen käyttö on vähäistä. Kiinteistöä vuokrataan

Taivallahden Venekerho - Edesvikens Båtklubb ry:lle, jonka antaman selvityksen mukaan rakennusta käytetään tarpeen mukaan varastona eikä siellä yövytä. Rakennuksessa ei ole kalusteita eikä vesikalusteita. Tontilla ei ole vesikaivoa tai käymälää.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikön päällikkö on 22.5.2019 antanut päätöksen (§ 80) jonka mukaan vapautushakemus vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin liittymisestä on rauennut, ja kiinteistö on vapautettu vesihuoltolaitoksen vesijohtoon liittymisestä.

Helsingin hallinto-oikeus kumosi 10.11.2020 antamallaan päätöksellä ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätöksen vesijohtoon liittymisen osalta ja hylkäsi samalla tältä osin Helsingin kaupungin hakemuksen. Siltä osin kuin kyse oli jätevesiviemäriin liittymisestä, hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja piti ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätöksen voimassa.

Valituslupahakemus

Ympäristö- ja lupajaosto hakee valituslupaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun (808/2019) lain 111 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisilla perusteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että valituslupa tulisi myöntää ensinnäkin sen vuoksi, että lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 111.1 §:n 1 kohta). Lisäksi ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että valituslupa tulisi myöntää, koska asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 111.1 §:n 2 kohta).

Asiassa tulee ratkaistavaksi se, ovatko ympäristönsuojeluyksikön päällikkö ja Helsingin hallinto-oikeus soveltaneet vesihuoltolakia oikein sen osalta, kuuluuko kiinteistö Hällä vesihuoltolain soveltamisalaan. Vesihuoltolain 2 §:n 1 momentin mukaan vesihuoltolakia sovelletaan asutuksen vesihuoltoon sekä, jollei toisin säädetä, asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoon. Hallituksen esityksessä eduskunnalle vesihuoltolainsäädännön uudistamiseksi (HE 85/2000 vp) todetaan 2 §:n yksityiskohtaisissa perusteissa, että pykälän ensimmäisessä momentissa on lueteltu ne toiminnot, joita palvelevan vesihuollon turvaamiseen laki tähtää. Ensisijaista olisi asutuksen vesihuolto. Kotitalouksien lisäksi lakia sovellettaisiin talousvesihuollon tarpeiden sekä jätevesihuollolle asetettävien vaatimusten kannalta niihin rinnastuviin elinkeino- ja vapaa-ajan toimintoihin.

Vesihuoltolaitokset palvelevat näitä toimintoja samalla tavoin kuin asutustakin (HE 85/2000 vp, s. 22).

Vesihuoltolain 2 §:n 1 momenttia on tarkennettu lakimuutoksella 681/2014. Tällöin 2 §:n 1 momenttiin lisättiin selvennyksen vuoksi maininta siitä, että elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan edellytettäisiin rinnastuvan asutukseen nimenomaan vesihuollon kannalta. Vesihuoltolain tarkoituksena on turvata, että kaikille vesihuoltopalveluita tarvitseville on kohtuullisin kustannuksin saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen jätevesien viemärointi (HE 85/2000 vp, s. 16).

Vesihuoltolain 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Hallituksen esityksessä eduskunnalle vesihuoltolainsäädännön uudistamiseksi (HE 85/2000 vp) todetaan 10 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että lakiehdotuksen soveltamisala huomioon ottaen kiinteistöllä viitattaisiin kuitenkin vain sellaisiin kiinteistöihin, jotka asutuksen sekä siihen rinnastettavan elinkeino- tai muun toiminnan vuoksi tarvitsevat vesihuoltoa.

Maa- ja metsätalousministeriön vesihuoltolakioppaan (5/2015, s. 21) mukaan vesihuoltolain mukaisella kiinteistöllä yhtäältä tarkoitetaan sellaista kiinteistöä, joka tarvitsee vesihuoltoa. Näin ollen liittämismuutoksen ulkopuolelle jäävät esimerkiksi rakentamattomat kiinteistöt, ja käyttämättömien tai kantoveden varassa olevien kiinteistöjen vesihuollon tarpeita on usein syytä harkita tapauskohtaisesti.

Kiinteistöllä Hällä oleva rakennus ei ole kokonsa ja varustelutasonsa puolesta sellainen, että se soveltuisi asumiskäyttöön. Rakennus soveltuu käytännössä lähinnä varastokäyttöön. Kiinteistö ei ole asutuksen tai vapaa-ajan toiminnan käytössä. Rakennus ei ole ollut vuokralaisten mukaan enää pitkään aikaan käytössä. Kiinteistöllä ei siten ole lainkaan vesihuoltopalvelujen tarvetta. Kiinteistöllä Hällä ei ole kyse asutuksen vesihuollosta eikä kiinteistö nykytilanteessa muutoinkaan rinnastu asutukseen. Siten vesihuoltolakia ei olisi tullut soveltaa niin, että Hällä olisi sen soveltamisalan piirissä. Kiinteistö odottaa Villingin kaavan vahvistumista (kaavasta on valitettu hallinto-oikeuteen) ja kiinteistön tilanne muuttuu vasta sen myötä, kun saareen saadaan vihdoin hyväksytty asemakaava.

Kun otetaan huomioon se, että ympäristö- ja lupajaoston käsityksen mukaan vastaavasta asiasta ei ole aikaisempaa korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntöä, tulisi valituslupahakemus tutkia ennako-

päätösluonteisena asiana. Vastaavanlaisia kiinteistöjä kuin Hälla voi Suomessa olla paljon, joten lain soveltamisen kannalta olisi tärkeää, että asiasta saataisiin oikeuskäytäntöä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu olisi tärkeää myös sillä perusteella, että Helsingin hallinto-oikeuden ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätöksissä on ilmeinen virhe vesihuoltolain soveltamisalan tulkinnassa.

Valitus

Vaatimukset

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto vaatii, että Helsingin hallinto-oikeuden päätös 10.11.2020 (20/0905/1) ja ympäristönsuojeluyksikön päällikön päätös 22.5.2019 (§ 80) kumotaan vesijohdoverkostoon liittymistä koskevilta osin ja Helsingin kaupungin tilakeskuksen hakemus kiinteistön liittämiseksi vesihuoltolaitoksen vesijohdtoon raukeaa.

Lisäksi ympäristö- ja lupajaosto vaatii, että korkein hallinto-oikeus järjestää kiinteistöllä Hälla (91-412-1-233) katselmuksen asian selvittämiseksi.

Vaatimusten perustelut

Päätösten kumoaminen ja hakemuksen raukeaminen

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen huomannut, että päätöksessä on tapahtunut virhe lain soveltamisessa. Hakemuksen mukainen kiinteistö ei vesijohdon osalta kuulu vesihuoltolain soveltamisalan piiriin, koska kiinteistöä ei voida pitää asutuksena tai asutukseen rinnastuvana.

Ympäristö- ja lupajaosto viittaa perusteluinaan edellä valituslupahakemuksessa esitettyyn. Kuten valituslupahakemuksessa esitettiin vesihuoltolain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asutuksen vesihuoltoon sekä, jollei toisin säädetä, asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan vesihuoltoon. Hallituksen esityksessä eduskunnalle vesihuoltolainsäädännön uudistamiseksi (HE 85/2000 vp) todetaan 2 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa, että asutukseen vesihuollon kannalta rinnastuvalla elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnalla tarkoitettaisiin sellaista elinkeino- ja vapaa-ajantoimintaa, jonka tarpeet talousvesi- ja jätevesihuollon suhteen olisivat rinnastettavissa asutuksen tarpeisiin.

03.12.2020

Hakemuksen kiinteistöllä Hällä sijaitsee pieni 12 m² kokoinen rakennus, joka kokonsa ja kuntonsa vuoksi soveltuu lähinnä vain varastokäyttöön. Rakennuksessa tai kiinteistöllä ei ole vesikalusteita, eikä edes tarvetta sellaisille. Kiinteistöllä ei myöskään ole vesikaivoa tai käymälää. Rakennus ei myöskään ole ollut vuokralaisten mukaan enää pitkään aikaan käytössä. Kiinteistö Hällä ei rinnastu asutukseen vesihuoltopalvelujen tarpeen näkökulmasta.

Katselmus

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n mukaan hallintotuomioistuin voi järjestää asian selvittämiseksi katselmuksen. Katselmuksessa tehdään havaintoja kiinteistöstä, maisemasta, rakennelmasta tai muusta sellaisesta kohteesta, jota ei hankaluudetta voida tuoda tuomioistuimeen.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että katselmus kiinteistöstä olisi tarpeellinen asian arvioimiseksi. Katselmuksella voidaan arvioida kirjallista materiaalia paremmin sitä, voidaanko kiinteistö Hällä rinnastaa asutukseen vesihuoltolain tarkoittamalla tavalla.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi
Tiina Tikkala, ympäristölakimies, puhelin: 310 32082
tiina.tikkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valituksenalainen päätös 10.11.2020
- 2 Valokuva kiinteistöltä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Korkein hallinto-oikeus

Otteen liitteet
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

03.12.2020

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi
Tiina Tikkala, ympäristölakimies, puhelin: 310 32082
tiina.tikkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valituksenalainen päätös 10.11.2020
- 2 Valokuva kiinteistöltä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Korkein hallinto-oikeus	Liite 1
	Liite 2

Tiedoksi

Ympäristöseuranta ja valvonta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelut Ympäristönsuojelu Yksikön päällikkö 22.05.2019 § 80